

Vantaan kaupungin lausunto hallituksen esitysluonnoksesta laiksi valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa

VD/9990/03.00.00/2017

KN/JTS/JM/TL/MJ/LL

Vantaan kaupungille on saapunut sosiaali- ja terveysministeriöltä lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa. Lausunto on pyydetty toimittamaan 15.12.2017 mennessä.

Pääministeri Juha Sipilän hallituksen ohjelman sekä hallituksen tekemien linjausten mukaan Suomessa toteutetaan maakunta- ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus. Lausuntopyynnön kohteena olevalla lakiluonnoksella on tarkoitus edistää sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaiden mahdollisuuksia valita palveluntuottaja, parantaa palvelujen saatavuutta ja laatua sekä vahvistaa palvelujärjestelmän kannusteita kustannusvaikuttavaan toimintaan ja jatkuvaan kehittämiseen. Lakia sovelletaan maakunnan järjestämisvastuulle kuuluvaan sosiaali- ja terveydenhuoltoon.

Hallituksen esitysluonnoksen runkona on hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta (HE 47/20 17vp). Lausunnotte tulleeseen hallituksen esitysluonnokseen on tehty eduskunnan perustuslakivaliokunnan edellyttämät muutokset ja muut välttämättömät muutokset. Lisäksi valmistelun yhteydessä on laadittu uusi vaikutusarviointi yhteistyössä eri asiantuntijoiden kanssa.

Lausuntopyyntö ja hallituksen esitysluonnoksen materiaalit löytyvät internet-osoitteesta:
<http://alueuudistus.fi/lausuntopyynto-3-11-2017>.

Esityslistan liitteenä oleva esitysluonnos Vantaan kaupungin lausunnoksi on valmisteltu sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan ja Vantaan kaupunginkanslian yhteistyönä. Kaupunginvaltuusto päättää Vantaan lausunnosta kokouksessaan 11.12.2017.

Sosiaali- ja terveyslautakunta on kokouksessaan 20.11.2017 § 6 käsitellyt lausuntoluonnosta. Lautakunnan yksimieliset näkemykset on huomioitu tekemällä lausuntoluonnokseen seuraavat muutokset:

Kohdan 18 vastaukseksi muutettiin ”c) ei pääosin”, lisäksi kohtaan 20 / Muut vapaamuotoiset huomiot lisättiin lause ”*Vantaalaisten osalta on huoli siitä, miten esitys turvaa tämänhetkiset monimuotoiset palvelut.*”

Kaupunginhallitus 27.11.2017 § 14

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle annettavaksi Sosiaali- ja terveysministeriölle liitteen mukainen Vantaan kaupungin lausunto hallituksen esitysluonnoksesta laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana tehtiin seuraavat muutosesitykset:

Kaupunginhallituksen jäsen Sakari Rokkanen esitti lausuntoon seuraavat muutokset:

- Kohta 1

- Voidaanko ehdotetulla valinnanvapauslailla osaltaan kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?
- Muutos: Kyllä pääosin
 - Poistetaan 3. ensimmäistä kappaletta
 - 4. kappaleen ensimmäinen lause muotoon: "Vantaan kaupunki ei vastusta valinnanvapauden laajentamista mutta on huolissaan esitetyn mallin yksityiskohdista ja arvioitujen tavoitteiden toteutumisesta"
- 7. kappale uuteen muotoon: "Palvelujen yhdenvertainen saatavuus edellyttää sitä, että yksityiset palveluntuottajat hakeutuvat tuottamaan valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluja kattavasti ympäri maata. Vantaan kaltaisen suuren kasvavan kaupungin näkökulmasta on luontevaa olettaa, että kaupunkiin syntyy toimivat palvelumarkkinat, jotka mahdollistavat valinnanvapauden toteutumisen sekä parantavat asukkaiden palveluiden saatavuutta"
- Kohta 2
 - Edistääkö esitetty valinnanvapauslakiluonnos tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?
 - Muutos: Kyllä pääosin
 - 1. kappale muotoon: "Esitetty valinnanvapausmalli edistää asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihinsa, mikäli palveluntuottajia on riittävästi ja monipuolisesti maakunnan alueella. Kokonaisuudessaan esitetty malli tulee lisäämään laajasti asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihinsa. Kokonaisuuden kannalta malliin liittyy myös erinäisiä haasteita, jotka on tärkeää huomioida jatkovalmistelussa"
 - Poistetaan: viimeinen kappale
- Kohta 3
 - 3. Antaako lakiluonnos asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?
 - Muutos: Kyllä pääosin
 - 1. kappale muotoon: "Esitetty valinnanvapausmalli tuo todennäköisesti Vantaan kaltaisille väestötiheille alueille lisää palveluntarjontaa ja parantaa siten palvelujen saatavuutta. Tämä saattaa nopeuttaa asiakkaiden pääsyä suoran valinnan palveluihin. Vaikutukset voivat kuitenkin olla alueellisesti epätasaisia, mikä voi hankaloittaa alueellisen yhdenvertaisuuden toteutumista."
- Kohta 4 Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko lakiluonnoksen perusteella asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteen sovitettuja palveluja?
 - Muutos: Ei pääosin
- Kohta 5: Turvaako lakiluonnos palvelujen horisontaalisen ja vertikaalisen integraation?
 - Muutos: Ei pääosin

Kaupunginhallituksen jäsen Lauri Kaira kannatti Rokkasen esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat kaupunginjohtajan esitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat kaupunginhallituksen jäsen Sakari Rokkasen esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin yhdeksän (9) jaa-ääntä (Abdi, Hakulinen, Hämäläinen, Juurikkala, Kotila, Niikko, Norrena, Puoskari, Tahvanainen) ja neljä (4) ei-ääntä (Kaira, Multala, Orpana, Rokkanen), joten puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Kaupunginhallituksen jäsen Timo Juurikkala esitti lausuntoon seuraavan muutoksen:

Kohta 11 c tulisi muuttaa c-ei pääosin nykyisen e-ei kantaa sijaan.

Kaupunginhallituksen I varapuheenjohtaja Säte Tahvanainen kannatti Juurikkalan esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat kaupunginjohtajan esitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat kaupunginhallituksen jäsen Timo Juurikkalan esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin neljä (4) jaa-ääntä (Kaira, Multala, Orpana, Rokkanen) ja yhdeksän (9) ei-ääntä (Abdi, Hakulinen, Hämäläinen, Juurikkala, Kotila, Niikko, Norrena, Puoskari, Tahvanainen), joten puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hyväksytyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Kaupunginvaltuusto 11.12.2017 § 7

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään antaa sosiaali- ja terveysministeriölle liitteen mukainen Vantaan kaupungin lausunto hallituksen esitysluonnoksesta laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa.

Pöytäkirja tarkastetaan ja hyväksytään tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana **valtuutettu Sakari Rokkanen** esitti lausuntoon seuraavat muutokset:

- Kohta 1
 - o Voidaanko ehdotetulla valinnanvapauslailla osaltaan kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?
 - o Muutos: Kyllä pääosin
 - Poistetaan 3. ensimmäistä kappaletta
 - 4. kappaleen ensimmäinen lause muotoon: "Vantaan kaupunki ei vastusta valinnanvapauden laajentamista mutta on huolissaan esitetyn mallin yksityiskohdista ja arvioitujen tavoitteiden toteutumisesta"
 - o 7. kappale uuteen muotoon: "Palvelujen yhdenvertainen saatavuus edellyttää sitä, että yksityiset palveluntuottajat hakeutuvat tuottamaan valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluja kattavasti ympäri maata. Vantaan kaltaisen suuren kasvavan kaupungin näkökulmasta on luontevaa olettaa, että kaupunkiin syntyy toimivat palvelumarkkinat, jotka mahdollistavat valinnanvapauden toteutumisen sekä parantavat asukkaiden palveluiden saatavuutta"
- Kohta 2
 - o Edistääkö esitetty valinnanvapauslakiluonnos tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?
 - o Muutos: Kyllä pääosin

- 1. kappale muotoon: "Esitetty valinnanvapausmalli edistää asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihinsa, mikäli palveluntuottajia on riittävästi ja monipuolisesti maakunnan alueella. Kokonaisuudessaan esitetty malli tulee lisäämään laajasti asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihinsa. Kokonaisuuden kannalta malliin liittyy myös erinäisiä haasteita, jotka on tärkeää huomioida jatkovalmistelussa"
- Poistetaan: viimeinen kappale
- Kohta 3
 - 3. Antaako lakiluonnos asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?
 - Muutos: Kyllä pääosin
 - 1. kappale muotoon: "Esitetty valinnanvapausmalli tuo todennäköisesti Vantaan kaltaisille väestötiheille alueille lisää palveluntarjontaa ja parantaa siten palvelujen saatavuutta. Tämä saattaa nopeuttaa asiakkaiden pääsyä suoran valinnan palveluihin. Vaikutukset voivat kuitenkin olla alueellisesti epätasaisia, mikä voi hankaloittaa alueellisen yhdenvertaisuuden toteutumista."
- Kohta 4 Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko lakiluonnoksen perusteella asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteen sovitettuja palveluja?
 - Muutos: Ei pääosin
- Kohta 5: Turvaako lakiluonnos palvelujen horisontaalisen ja vertikaalisen integraation?
 - Muutos: Ei pääosin

Valtuutettu Sami Kanerva kannatti Rokkasen esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen; he, jotka kannattavat kaupunginhallituksen esitystä äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat valtuutettu Rokkasen esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 49 jaa-ääntä ja 18 ei-ääntä, joten puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen esityksen voittaneen.

Päätös:

Päätettiin antaa sosiaali- ja terveysministeriölle liitteen mukainen Vantaan kaupungin lausunto hallituksen esitysluonnoksesta laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa.

Pöytäkirja tarkastettiin ja hyväksyttiin tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- Luonnos Vantaan kaupungin lausunnoksi hallituksen esitysluonnoksesta laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa, KH 27.11.2017
- Äänestyspöytäkirja 11.12.2017 § 7

Muutoksenhakuohje: 4.1 Valituskielto

Lisätiedot:

Vantaa

kaupunginjohtaja Kari Nenonen etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi, sosiaali- ja terveydenhuollon
apulaiskaupunginjohtaja Jukka T. Salminen, jukkat.salminen[at]vantaa.fi, kaupunginlakimies Juha
Myllymäki, juha.myllymaki [at]vantaa.fi, kehittämisjohtaja Tarja Lumijärvi, tarja.lumijarvi [at]vantaa.fi.